

Generalitat de Catalunya
Departament d'Universitats, Recerca
i Societat de la Informació
**Secretaria de Telecomunicacions
i Societat de la Informació**

Compareixença al Parlament de Catalunya

Comissió de Legislatura per a la Societat de la Informació

Oriol Ferran, secretari de Telecomunicacions i Societat de la Informació (DURSI)

Jordi Bosch, director-gerent del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI)

20 d'abril de 2004

Gràcies Sr. president. Bona tarda, senyores diputades. Bona tarda senyors diputats. Bona tarda a tothom.

Introducció prèvia

El conseller Solà, just encara no fa un mes, va explicar-los, en la compareixença que va fer en aquesta mateixa Comissió, la voluntat del DURSI que els tres elements que li donen nom: les Universitats, la Recerca i la Societat de la Informació treballin en un projecte estret i comú per impulsar d'una manera ferma i decidida la Societat del Coneixement.

Ell mateix ho exemplificava remarcant que justament el que tracta cada dia el DURSI, i pel que treballa i on centra els seus esforços, és **“el Coneixement”**, i el nostre gran repte és com transformar la nostra societat amb el Coneixement com a motor.

És d'acord amb aquests objectius que la Societat de la Informació del DURSI pren un protagonisme molt especial i destacat. En aquest sentit vull distingir que quan parlem de Societat de la Informació volem remarcar que sobretot ens interessa la informació quan transforma, incideix i impulsa un canvi de tots els àmbits socials, també els polítics, els econòmics i els culturals. És per aquest motiu que ens agrada més parlar de Societat del Coneixement (SC) que de Societat de la Informació (SI).

És en aquesta línia decidida d'impuls de la Societat del Coneixement on centrem els nostres esforços i cap on orientem les noves polítiques que ens proposem portar a terme. La lluita

contra l'anomenada fractura digital és per a nosaltres prioritària perquè entenem que la Societat del Coneixement l'ha de formar, i entrar-hi, tota la societat catalana.

Per portar a terme aquest objectiu, la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació té encomanda la responsabilitat de tota la política de Societat de la Informació del Govern de la Generalitat. Aquest mandat ho és tant en les polítiques adreçades al país, com en les polítiques digitals internes, és a dir, transmetre i coordinar, en aquest àmbit, la resta de departaments de la Generalitat.

El Decret 355/2001, de 24 de desembre, pel qual la Secretaria de Societat de la Informació del DURSI va passar a anomenar-se de Telecomunicacions i Societat de la Informació va atorgar a la Secretaria el conjunt de competències que la Generalitat pot exercir en matèria de telecomunicacions. Aquestes atribucions es van afegir a les que ja tenia assignades en matèria de Societat de la Informació. És aquest mateix decret que també va adscriure el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació al Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

Per poder assumir i complir amb aquestes responsabilitats considerem que la Secretaria i el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació han de replantejar les seves relacions i reordenar i definir les seves funcions.

L'adscripció del Centre al DURSI va ser només un fet formal. En aquests darrers dos anys, les relacions i els beneficis entre el Centre i la Secretaria han estat desiguals i, en resum, la Generalitat ha perdut l'oportunitat de tenir un instrument tecnològic fort per poder executar les polítiques de telecomunicacions i societat de la informació que podien ajudar a transformar el país.

La Generalitat va renunciar a tenir un cervell que li gestionés les seves TIC i decidís sobre les seves polítiques tecnològiques. Tampoc ha tingut un òrgan propi que executés les accions adreçades a la societat. Els consultors i els serveis externs han estat els que han

portat a terme aquestes polítiques i la Generalitat s'ha quedat sense poder gestionar el seu propi coneixement. I quan acaben els contractes aquest coneixement no queda a l'organització.

Aquest paradigma sobre la gestió del coneixement és un dels arguments clàssics dels qui justifiquen i proposen noves formes de treball i noves maneres de fer en el marc de la Societat del Coneixement. I aquestes noves formes d'actuar són les que volem implantar com a sistema de treball i d'organització a la Generalitat.

La gestió del coneixement propi és un exemple de com volem que es treballi a partir d'ara i també dels reptes que des del DURSI plantejem al nou Centre de Telecomunicacions, entre els quals es troba la renovació del contracte de serveis informàtics de la Generalitat que venç, de forma improrrogable a finals d'any. La importància estratègica d'aquesta contractació farà que hi dediquem un punt apart en l'exposició que sobre la reestructuració del Centre ens farà en Jordi Bosch, el seu director-gerent.

*******DIAPOSITIVA**

Abans d'entrar en el detall de les noves accions i propostes que volem portar a terme des del DURSI en matèria de Societat de la Informació, crec que és important que coneguin la situació actual i el funcionament de la Secretaria.

Organigrama de la STSI

L'estructura actual de la STSI té quatre àrees diferenciades:

- Per una banda, la direcció de Xarxes i Telecomunicacions, que realitza les tasques de gestió, ordenació i planificació i inspecció i control de l'espai radioelèctric, en relació a les emissions de ràdio i televisió. I també altres aspectes relacionats amb la inspecció d'infraestructures de telecomunicacions. En concret es gestiona el registre de d'Instal·ladors d'ICTs (Infraestructures Comunes de Telecomunicacions).
- L'àrea anomenada de Projectes té assignada la responsabilitat en l'àmbit de Societat de

la Informació. Aquesta unitat porta els diversos programes promoguts des de la Secretaria, com el NODAT o l'impuls de la xarxa de telecentres.

- Una tercera direcció és la del Pla Estratègic, creada per portar a terme accions d'anàlisi i reflexió d'acord amb les línies del Pla "Catalunya en Xarxa" i la seva continuïtat. Té una missió més estratègica, tant en l'àmbit de societat de la informació, com en el de les telecomunicacions.
- Actualment la Secretaria també té una direcció de Serveis, que porta a terme les funcions més gerencials i administratives de funcionament de tota la Secretaria.
- També es compta amb uns serveis jurídics i un gabinet de comunicació propis.

Aquesta estructura i distribució d'àrees no estan reconeguts formalment a l'organigrama del DURSI. És a dir, que aquestes unitats o direccions no tenen un reconeixement administratiu.

En l'esquema que els presento també es reflecteix el CTTI com una unitat lligada a la Secretaria. Aquesta dependència era especialment estreta en l'anterior legislatura, atès que el secretari de Telecomunicacions i Societat de la Informació era alhora el president del Consell d'Administració del CTTI.

Aquesta relació entre el CTTI i la STSI és un element clau entre les dues entitats perquè ha generat un seguit de relacions i responsabilitats que, en alguns casos, són confoses i, en altres, generen funcions duplicades. Des de l'aspecte administratiu, també es complica la situació, atès que hi ha tot un seguit de interdependències econòmico-financeres que han generat una situació laboral a la Secretaria que considerem del tot anòmla.

***** **DIAPOSITIVA**

DURSI – STSI – CTTI

El conseller Solà ja els va expressar a la seva primera compareixença la voluntat clara i ferma d'integrar les polítiques SI al DURSI. Aquesta voluntat que el DURSI impulsi la transformació del nostre país en una societat on realment el coneixement sigui el motor essencial de la vida diària.

Per poder portar a terme aquest repte hem resituat i definit les funcions de totes les eines de les quals disposa el Departament. Per exemplificar-ho, en aquest esquema, hem situat als tres actors (DURS-STSI-CTTI), tots ells en igualtat de condicions i configurant una estructura equilibrada, corresponsable i eficient.

La primera decisió que s'ha pres, ja en aquesta línia i, d'acord amb aquest esquema, és fer recaure en el conseller Solà la presidència del CTTI. Així, la integració del DURSI amb el CTTI i amb la Secretaria serà completa i es treballarà d'una manera estreta i coordinada.

Els decrets estructurals, o els estatuts del Centre, ja defineixen unes funcions i atribucions al Departament, la Secretaria o el Centre, però, per sobre aquestes definicions, hi ha un concepte que volem explicar-los per ajudar a que entenguin com volem que sigui el nostre treball.

Visió-Execució:

La Secretaria és qui té la visió i defineix les polítiques i les accions, i és el CTTI el que les ha d'executar. (La Secretaria apunta i el CTTI dispara.)

Societat - Infraestructures

La Secretaria és qui apunta, analitza, diu o veu els reptes per avançar cap a la Societat del Coneixement, i el Centre treballa per dissenyar, construir, coordinar, desplegar, per exemple, les Infraestructures que hauran de permetre desenvolupar i créixer aquesta Societat.

Administració – Empresa Pública

En aquesta assignació de papers, també considerem que cal tenir clares les formes de treballar d'un i d'altre. La Secretaria s'integrarà plenament en l'estructura del DURSI i, per tant, és Administració. El Centre té la naturalesa i funcions pròpies d'empresa pública.

Soft – Hard

Atès el títol de la Comissió, podem dir que en aquesta distribució d'atribucions la Secretaria assumeix ser el Soft (el programari) i el CTTI serà el hard (el maquinari) de tota aquesta acció conjunta del DURSI.

Només destacar de l'esquema que els presentem il·lustrant aquesta explicació, que la línia que separa la Secretaria i el CTTI és discontinua. Una manera d'intentar reflectir que hi ha un diàleg i treball constants entre les dues parts.

*******DIAPOSITIVA**

Reorganització i nou organigrama de la STSI

Per poder treballar de la nova manera que hem anunciat, per les properes setmanes plantejem una reorganització a fons de tota l'estructura de la Secretaria. Aquesta és una de les primeres accions polítiques de la Secretaria i que ha de ser clau pel seu futur immediat i les accions futures.

El canvi estructural es materialitzarà amb un decret de reestructuració de tot el DURSI que s'està treballant i que no afectarà només a la Secretaria sinó a tot el Departament.

El nou organigrama de la Secretaria és completament diferent de l'estructura actual i, evidentment, planteja nous sistemes de treball.

Les àrees de la Secretaria, comunes al DURSI, s'integraran plenament als seus serveis homòlegs i així s'evita la duplicitat estructural i s'optimitzen recursos. És el cas de l'àrea de Serveis, de Serveis Jurídics i la Comunicació. Aquesta acció serà respecte als serveis existents i proposem que també es potenciï un gabinet tècnic per tractar les dades específiques i pròpies de la SI. El fet que la Secretaria no estigui al mateix edifici que la resta del DURSI fa que aquesta integració no passi necessàriament per una integració física.

Aquesta reestructuració afecta al nombre de les direccions existents, que queden reduïdes a dues: Societat del Coneixement i Inspecció de les Telecomunicacions. Respecte a la Direcció de Xarxes i Telecomunicacions, es traspasarà al CTTI tots els serveis de planificació i anàlisi de radiocomunicació. La Secretaria mantindrà els serveis d'inspecció, pròpiament dits, tant la inspecció radioelèctrica com tot el relacionant amb infraestructures, bàsicament el registre d'instal·ladors d'ICTs.

Per cert, un dels aspectes que s'ha de resoldre els propers mesos és la doble normativa en el tema d'ICTs que la setmana passada ha escrit un nou capítol amb la sentència referent al recurs del Govern central contra el nostre registre.

Societat del Coneixement és la nova direcció que proposem, integrant elements de les antigues àrees de Projectes, Pla Estratègic i també la promoció de les TIC que fins ara ha fet la direcció de Xarxes. Aquesta àrea és la que haurà d'impulsar les polítiques i els programes en Societat del Coneixement.

Cap a la Societat del Coneixement.

Ja hem dit, i repetim, que la voluntat d'aquest Govern és combatre d'una manera decidida i en tots els fronts l'anomenada fractura digital. Volem fer-ho en tots els seus camps. A la Societat del Coneixement no podem arribar-hi a deshora o no donar igualtat d'oportunitats a tothom per ser-hi.

Ens preocupa la fractura digital que afecta el món de l'empresa i el seu desenvolupament.

L'escletxa digital pot deixar desconnectades parts dels països, i pot crear dues velocitats d'accés a la Societat del Coneixement.

Amb l'objectiu prioritari de lluitar contra la fractura digital i promoure la Societat del Coneixement, apuntem sis línies d'acció sobre les quals ha de treballar l'àrea de "Societat del Coneixement".

Formació

Caldrà impulsar la formació des del nivell més bàsic. S'ha d'arribar a tothom i donar l'oportunitat de poder descobrir les possibilitats que donen les TIC. Ens proposem portar a terme, d'una manera immediata, un Pla ampli de Formació que arribi a tots els sectors d'edat, socials i professionals.

Per engrescar i promoure l'ús de les TIC, cal saber trobar els elements més atractius i útils de la tecnologia i del mateix aprenentatge perquè qui el rep s'hi apassioni. S'ha d'arribar a personalitzar la formació i aquest pla d'alfabetització digital el dissenyarem d'una manera molt sectorialitzada i personalitzada. Aquest Pla volem portar-lo a terme amb la complicitat i la col·laboració d'organismes, col·lectius, associacions i també empreses que ja hi estan treballant.

En aquest àmbit aprovarem una convocatòria d'ajuts per impulsar moltes de les propostes formatives que ja s'estan impulsant i que, amb el recolzament de la Secretaria, poden tenir una cobertura d'iniciatives que ja s'estan portant a terme.

També farem un esforç important per impulsar l'aprenentatge en línia, promovent nous continguts. I alliberant coneixement que, massa sovint, està tancat amb clau. Molts cursos podrien estar en línia, tal i com està fent el MIT. En aquest sentit és interessant l'experiència de la Universitat digital, on totes les universitats aporten els seus estudis en línia.

Comunitats

Compartir el coneixement és un dels elements claus d'aquesta nova Societat que volem

construir. Saber organitzar i gestionar aquest coneixement és un dels aspectes considerats estratègics i claus per poder construir aquest nou entramat relacional. És prioritari impulsar noves maneres de treballar i de comunicar-se, i les comunitats digitals són un fórmula excel·lent.

Cal repensar i impulsar la "xarxa365" que, durant el darrer any, s'ha començat a posar en marxa com una continuació del programa NODAT. Aquesta acció ha servit per dotar d'ordinadors molts centres i biblioteques del país. Ara es tracta de donar sentit a aquesta xarxa de maquinari. Les persones que hi ha al darrera d'aquests milers de pantalles s'han de poder trobar entre elles i descobrir les afinitats i generar milers de complicitats, preguntes i respostes, demandes i ajuts...

Aquest impuls de la "xarxa365" va estretament lligat a la dinamització necessària de la xarxa de telecentres. I, en especial, la vintena de telecentres de teletreball.

Programari Lliure

El compromís d'aquest Govern amb el PL ha estat repetidament anunciat. Forma part dels acords per un Govern Catalanista i d'Esquerrers. El programari lliure és un fet emergent arreu del món. I estem plenament convençuts dels avantatges que té per a l'Administració i per al país i, per tant, donem suport a aquest model de desenvolupament.

La promoció i la implantació del programari lliure no es dirigeix només a l'Administració sinó a tota la societat. Ho farem amb els qui ja hi estan treballant, amb universitats, empreses, col·lectius i col·legis professionals. Estem preparant una plataforma de treball i desenvolupament conjunt. Insisteixo amb la frase, que potser hi haurà qui pensi que ja és una sentència: **que el model de Societat del Coneixement està escrit en codi obert.**

Per facilitar l'accés a tothom i perquè tothom pugui provar-lo, aquest diumenge vinent distribuïm 300.000 CD's amb un dels principals diaris catalans.

Llengua

A l'anterior compareixença, el conseller Solà ja va mostrar la seva preocupació que la fractura digital també ho fos lingüística. La presència i ús del català no és gens regular en les TIC. El dèficit de presència del català en el món de l'audiovisual és alarmant. Les grans distribuïdores demostren molt poc interès cap a la llengua pròpia.

D'acord amb la Secretaria de Política Lingüística, la STSI assumeix les funcions del català a les TIC. Aquesta línia d'acció la considerem especialment sensible. Entenem que és una línia d'acció continuada que afecta des dels aplicatius fins als continguts.

No podem acceptar raons que ens considerin un mercat minoritari i poc atractiu pel fet de tenir un tractament lingüístic diferenciat.

Aquesta darrera setmana hem viscut un altre capítol de l'anomenat efecte *Serengueti* que aquesta Comissió ja coneix. La distribuïdora del DVD de l'última producció de Disney "Buscant a Nemo" ha hagut de refer les caràtules de la seva edició perquè s'havia oblidat de destacar que el DVD inclou el doblatge català, conjuntament amb l'espanyol i la versió original anglesa. Aquesta vegada la situació s'ha pogut corregir amb la reimpressió del DVD, però demostra la poca cura que tenen algunes gran companyies en les seves accions de marketing.

La prioritat d'acció en l'àmbit lingüístic va lligada a un impuls de la indústria de la llengua. Aquesta aposta passa per promoure Barcelona com un centre internacional en aquest àmbit. L'experiència que tenim en la llengua i la traducció i tot un seguit d'altres processos lingüístics és un element que pot ser molt ben valorat en entorns on tenen realitats multilingüístiques.

Innovació

Aquesta línia d'acció té un doble vessant. D'una banda, la Innovació tecnològica i l'impuls i promoció de les TIC. De l'altra, també ens referim a innovació quan parlem de nous mitjans, nous continguts, noves tendències del disseny o noves formes de pensament o de gestió del coneixement...

Respecte a la innovació en TIC:

Hem fet públic el compromís del DURSI amb la recerca i la innovació en el marc del projecte I2CAT. Un laboratori de xarxes i tecnologia que ja ens hem compromès a impulsar i així ho hem fet palès al nou Patronat de la Fundació. La proposta d'I2CAT és doblement interessant per ser un punt de trobada del món de la universitat i de l'empresa.

Hem proposat que I2cat tingui un paper destacat en una experiència d'operador neutre vinculat a les xarxes sense fils. Una experiència tecnològica que ens interessa doblement per la possibilitat de treballar sobre xarxes de diferents operadors.

En aquestes accions d'Innovació tecnològica és on hi haurà emmarcada l'acció de l'Internet Rural, que ja s'està desplegant a tots els municipis on no hi ha servei d'ADSL. La previsió és que a finals d'any ja s'hagi arribat a totes les comarques de Catalunya. Respecte al projecte inicial, aprofito per comentar que s'han revisat diversos aspectes, com és el finançament i tota la certificació i validació del projecte, que farà directament el CTTI.

En aquesta línia d'acció hi emmarquem la TDT (televisió digital terrestre). Volem donar prioritat a l'impuls d'aquest nou entorn tecnològic. És una oportunitat per resoldre els problemes de saturació de l'espectre radioelèctric i també una nova possibilitat de desenvolupament de l'audiovisual i els nous aplicatius interactius.

Tant en TDT i, també amb el DAB (la ràdio digital), aquests propers mesos, impulsarem la seva presència a tot el territori ampliant les àrees de cobertura. Impulsar les audiències és bàsic per consolidar la tecnologia. A primers del mes de maig, també tornarà a convocar-se el fòrum TDT i el mes de setembre se celebrarà a Barcelona el fòrum mundial de DAB.

Dinamització

La Dinamització considerem que és un element indispensable de tot aquest procés cap a la Societat del Coneixement. Aquesta línia d'acció ens compromet a ser proactius, a tenir visió i a impulsar iniciatives.

Es tracta d'iniciar un procés que, partint d'una anàlisi i reflexió sobre la situació actual, plantegi actuacions per avançar cap a la Societat del Coneixement. Un procés molt més ampli que la redacció d'un document de Pla Estratègic.

Volem que aquest sigui un procés obert i viu. I molt participatiu.

En aquesta línia d'acció hi ha vinculades algunes propostes que poden ser definitives per a la consolidació de tot aquest projecte. Fruit d'aquest treball ha d'arribar la Llei per la Societat del Coneixement que volem que articuli, entre altres propostes normatives, la creació del Consell per a la Societat del Coneixement de Catalunya.

Aquest Consell ha de tenir un ampli consell assessor que li doni la representativitat de la societat civil.

Insisteixo i remarco que és una voluntat política que tot aquest debat i tot aquest procés cap a la Societat del Coneixement sigui en un entorn obert i molt participatiu i no restringit al sector de les TIC, sinó una proposta molt àmplia a tot el país i a tota la societat.

En aquesta mateixa línia estem enllestit un acord marc amb Localret, el consorci del món local en l'àmbit de les TIC. Es tracta de definir un entorn estable de col·laboració i d'intercanvi franc entre el món local i el Govern de la Generalitat. En aquest context de consens volem planificar junts les estratègies en matèria de telecomunicacions, tant pel que fa a la definició d'un Pla Director d'Infraestructures de Telecomunicacions, com pel que fa a l'impuls del Pla per la Societat del Coneixement.

Paral·lelament a aquestes línies d'actuació, tenim molt clares un seguit de reclamacions competencials que cal recollir en el marc del nou Estatut. D'una banda, aclarir definitivament el marc aplicable a la Societat del Coneixement, tot distingint, en la mesura que sigui possible, la regulació de les infraestructures i la regulació dels continguts als quals es pot accedir i dels serveis que es poden prestar mitjançant les xarxes de comunicacions electròniques.

També esperem resoldre les mancances en regulació de l'espectre radioelèctric. Competències que haurien de recaure, en la seva totalitat, en el Govern de Catalunya.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Universitats, Recerca
i Societat de la Informació
**Secretaria de Telecomunicacions
i Societat de la Informació**

Il·lustres diputats i diputades. Sr. president...

Aturo aquí la meva exposició... i, un cop hàgim escoltat l'exposició que ens farà el director-gerent del CTTI, espero les seves opinions i interpel·lacions... Gràcies.